647510 **MCM3AmaE301A** **Seat No :________**

M.Com Semester - 3 (*CBCS*) Examination
OCT/NOV-2025 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2019)
Advanced Management Accounting (Elective (New))

Time: 2:30 Hours **Marks: 70**

Instructions:
1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ દીપક લિમીટેડ પાસે બે રોકાણ પ્રસ્તાવો છે કે જેમાં રૂ. ૧૦૦૦૦નું મૂડીરોકાણ જરૂરી છે. યોજનાનું અંદાજીત આયુષ્ય ૫ વર્ષ છે. રોકાણ પર વળતરનો દર ૧૦% છે. કરવેરાનો દર ૫૦% છે. ઘસારો સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ગણવામાં આવે છે. નીચે બન્ને યોજનામાંથી મળતા રોકડ પ્રવાહની માહિતી આપેલ છે. (૨૦)

વર્ષ	યોજના અ	યોજના બ
1	4000	6000
2	4000	3000
3	4000	2000
4	4000	5000
5	4000	5000

નીચેની રીતે બન્ને યોજનાનું મૂલ્યાંકન કરો. રૂ. ૧નુ ૧૦% લેખે વટાવ પરિબળ: 0.909, 0.826, 0.751, 0.683, 0.621

1) પરત આપ સમય પદ્ધતિ
2) હિસાબી/ સરેરાશ વળતરનો દર
3) ચોખ્ખું વર્તમાન મુલ્ય
4) નફાકારકતાનો આંક

અથવા

પ્રશ્ન.૧ કોઈ એક કંપની પાસે બે પરસ્પર વિશિષ્ટ એવા બે રોકાણ પ્રસ્તાવો અ અને બ છે.

પ્રસ્તાવ અ માં રૂ. ૧૬૦૦૦૦ નું શરૂઆતી રોકાણ જરૂરી છે. રોકાણની ભંગાર કીમત રૂ. ૧૦૦૦૦ છે તેમજ આયુષ્ય દરમ્યાન માલસામાન અને લેણાની સપાટીમાં રૂ. ૯૦૦૦૦ના વધારાની જરૂરિયાત છે. યોજનાને કારણે વધારાનું વેચાણ રૂ. ૨૦૦૦૦૦ થશે અને આયુષ્ય દરમ્યાન દરેક વર્ષે રોકડ ખર્ચ રૂ. ૭૦૦૦૦ થશે. ઘસારો સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ગણવાનો છે.

પ્રસ્તાવ બ માં રૂ. ૨૭૦૦૦૦નું રોકાણ જરૂરી છે. જેની ભંગાર કીમત રૂ. ૨૦૦૦૦ છે અને ઘસારો સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ગણવામાં આવે છે. યોજનાના જીવનકાળ દરમ્યાન ઘસારો અને કરવેરા પહેલાની અંદાજીત આવક નીચે મુજબ છે.

પ્રથમ વર્ષ	110000
દ્વિતીય વર્ષ	130000
તૃતીય વર્ષ	90000
ચતુર્થ વર્ષ	110000
પાંચમું વર્ષ	150000

કંપનીએ કોર્પોરેટ કરવેરા ૫૦% લેખે ચુકવવા પડે છે તેમજ યોજનાને ૧૨% મૂડી પડતરના દરે વટાવવામાં આવે છે.

1) ચોખ્ખા વર્તમાન મૂલ્યની પદ્ધતિ હેઠળ કઈ યોજનામાં રોકાણ કરવું હિતાવહ છે.
2) જો નફાકારકતાના આંક પદ્ધતિ હેઠળ મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે તો તફાવત નિર્ણયમાં આવી શકે કે કેમ?

રૂપિયા ૧ નું ૧૨% વટાવ પરીબળે વર્તમાન મુલ્ય ૫ વર્ષ માટે આ મુજબ છે. 0.893, 0.797, 0.712, 0.636 અને 0.567.

પ્રશ્ન.૨(A) નીચેની માહિતી પરથી યોજના અ અને બ માટે પરિવર્તન ગુણાંક(coefficient of variation)ની ગણતરી કરો. (૧૦)

સંભવિત ઘટના	યોજના અ		યોજના બ	
	રોકડ પ્રવાહ (રૂ.)	સંભાવના	રોકડ પ્રવાહ (રૂ.)	સંભાવના
A	10000	0.10	26000	0.10
B	12000	0.20	22000	0.15
C	14000	0.40	18000	0.50
D	16000	0.20	14000	0.15
E	18000	0.10	10000	0.10

પ્રશ્ન.૨(B) નીચે એક યોજનાની માહિતી આપેલ છે. એક યોજનાની ત્રણ વર્ષના ચોખ્ખા રોકડ પ્રવાહ ની સંભવિતતા નીચે મુજબ છે. (૧૦)

વર્ષ 1		વર્ષ 2		વર્ષ 3	
રોકડ પ્રવાહ (રૂ.)	સંભવિતતા	રોકડ પ્રવાહ (રૂ.)	સંભવિતતા	રોકડ પ્રવાહ (રૂ.)	સંભવિતતા
2000	0.1	2000	0.2	2000	0.3
4000	0.2	4000	0.3	4000	0.4
6000	0.3	6000	0.4	6000	0.2
8000	0.4	8000	0.1	8000	0.1

૧૦% વટાવ પરિબળ નો ઉપયોગ કરીને અંદાજીત ચોખ્ખા વર્તમાન મુલ્યની ગણતરી કરો. યોજનાનું શરૂઆતનું રોકાણ રૂ. ૧૦૦૦૦ છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૨(A) કોઈ એક કંપની એક રોકાણ યોજનામાં રોકાણ કરવા ઈચ્છે છે જેમાં કાયમી મિલકતોમાં રૂ. ૫૦ લાખ અને ચાલુ મિલકતોમાં રૂ. 20 લાખનું રોકાણ જરૂરી છે. તેનું અંદાજીત આયુષ્ય ૫ વર્ષ છે જે સમયગાળા દરમ્યાન યોજના એકસમાન દરે વળતર કમાવી આપશે અને આયુષ્યના અંતે તેની ભંગાર કીમત રૂ. ૫ લાખ ઉપજશે. યોજનામાંથી મળતી ઘસારા અને કરવેરા પહેલાની અંદાજીત આવક નીચે મુજબ છે. (૧૦)

ખરેખર આવક (લાખ રૂ.)	સંભાવના
5	0.1
10	0.2
20	0.5
30	0.1
40	0.1

કરવેરાનો દર ૫૦% છે. લઘુતમ વળતરનો દર ૧૨% છે. ટેબલ પરથી જણાય છે કે રૂ. ૧નું ૧૦ વર્ષનું ૧૨% લેખે વટાવ પરિબળ રૂ. ૫.૬૭૦ અને તેનું વર્તમાન મુલ્ય ૧૦માં વર્ષના અંતે 0.૩૨૨ છે. શું તમે પ્રસ્તાવ સ્વીકારવા ભલામણ કરશો?

પ્રશ્ન.૨(B) કોઈ એક કંપની બે માંથી કોઈ એક યંત્ર ખરીદવાનો પ્રસ્તાવ સ્વીકારવા માંગે છે. દરેક યંત્રમાં રૂ. ૫૦૦૦૦ નું રોકાણ જરૂરી છે અને પ્રત્યેક યંત્રનું અંદાજીત આયુષ્ય ૪ વર્ષ છે. યંત્રોના વેચનાર તરફથી બન્ને યંત્ર આયુષ્યના અંતે રૂ. ૫૦૦૦ માં પરત લેવાની બાહેંધરી મળેલ છે. એકમ દ્વારા જોખમી યોજનાના મૂલ્યાંકન માટે ચોક્કસ સમકક્ષ પરિવર્તન પદ્ધતિ (certainty equivalent coefficient)નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. (૧૦)

જોખમ સમાહિત વળતરનો દર ૧૬% છે જયારે વટાવ પરિબળનો દર ૧૦% છે.

વર્ષ	યંત્ર અ		યંત્ર બ	
	રોકડ પ્રવાહ	ચોક્કસ સમકક્ષતા	રોકડ પ્રવાહ	ચોક્કસ સમકક્ષતા
1	30000	0.8	18000	0.9
2	30000	0.7	36000	0.8
3	30000	0.6	24000	0.7
4	30000	0.5	32000	0.4

ક્યાં યંત્રમાં ખરીદી અંગેનો નિર્ણય લેવો જોઈએ તે અંગે સલાહ આપો.

પ્રશ્ન.3 એક ફેરિયો સામયિકોનું વેચાણ કરે છે. કોઈ એક ચોક્કસ સામયિક માટેની સંભવિતતાનો અંદાજ નીચે મુજબ છે. (૧૫)

સામયિકની માંગ	1	2	3	4
સંભાવના	0.40	0.30	0.20	0.10

સામયિક રૂ. ૭ ની કીમતે વેચાય છે કે જેની પડતર કીમત રૂ. ૬ છે. જો સામયિક વેચાયા વગર પડી રહે તો તે રૂ. ૫ ની કીમતે પરત કરી શકાય છે. મહત્તમ નફો મેળવવા માટે તેણે કેટલા સામયિકો ખરીદવા જોઈએ.

અથવા

પ્રશ્ન.3 અંશુમાન એક બેંક મેનેજર છે. તેઓની પાસે બે વિકલ્પો છે. તેઓ નિર્ણય લેવામાં મુંજવણ અનુભવે છે. તેઓને યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરવા સલાહ આપો.

વિકલ્પ ૧: કોઈ એક કંપનીને રૂ. 15000 ની લોન માટે મંજુરી આપવી કે જેના પર વાર્ષિક 15% લેખે વ્યાજ વસુલ કરવામાં આવશે.

વિકલ્પ ૨: રૂ. 15000 નું કોઈ એક જામીનગીરીમાં રોકાણ કરવું કે જેમાંથી વાર્ષિક ૯% લેખે વળતર મળશે.

ભૂતકાળના હિસાબો પરથી જાણવા મળે છે કે બેંક પાસેથી લોન લેનાર કુલ ગ્રાહકોમાંથી ૮% લોન પરત કરતા નથી.

પ્રશ્ન.૪ સામાજિક ખર્ચ-લાભ વિશ્લેષણ એટલે શું? સામાજિક ખર્ચ-લાભ વિશ્લેષણની પ્રક્રિયા સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન.૪ સામાજિક જવાબદારી લક્ષી હિસાબી પદ્ધતિનો ખ્યાલ વિસ્તારથી વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

Que.1 Dipak Limited has two capital investment proposal which require capital investment worth Rs. 10000. The expected period of life is of 5 years. Rate of return on investment is 10%. Rate of tax is 50%. Depreciation is charged as per straight line method. Following is the information of cash flow incurred from both the project. (20)

Year	Project A	Project B
1	4000	6000
2	4000	3000
3	4000	2000
4	4000	5000
5	4000	5000

Evaluate both the project at following way:

1. Pay-back Period
2. Accounting Rate of Return
3. Net present Value
4. Profitability Index

Discount factor of Rs. 1 at 10%: .909, .826, .751, .683, .621

OR

Que.1 A company is considering two mutually exclusive proposals A and B.

Proposal A will require the initial cost of 160000 with a salvage value of Rs. 10000 and will also require an increase in the level of inventories and receivables of 90000 over its life. The project will generate additional sales of Rs 200000 and will require cash expenses of Rs 70000 in each year of its life. It will be depreciated as per straight line method.

Proposal B will require an initial capital of Rs. 270000 with a salvage value of Rs. 20000 and will be depreciated on straight line basis. The expected earnings before depreciation and taxes during its life are:

First year	110000
Second year	130000
Third year	90000
Fourth Year	110000
Fifth Year	150000

The company has to pay corporate income tax at the rate of 50% and is evaluating projects with 12% as the cost of capital.

1. Which of the project is acceptable under the present value method?
2. Will it make any difference to the above decision if profitability index is employed?

The present value of Rs. 1 at the discount rate of 12% for the first five years is 0.893, 0.797, 0.712, 0.636 and 0.567

Que.2(A) Calculate the coefficient of variation of Project A and Project B based on the following information: (10)

Possible Event	Project A		Project B	
	Cash Flow (Rs.)	Probability	Cash Flow (Rs.)	Probability
A	10000	0.10	26000	0.10
B	12000	0.20	22000	0.15
C	14000	0.40	18000	0.50
D	16000	0.20	14000	0.15
E	18000	0.10	10000	0.10

Que.2(B) Following is the information of a project. Probabilities for net cash flows for 3 years of a project are as follows: (10)

Year 1		Year 2		Year 3	
Cash flow (Rs.)	Probability	Cash Flow (Rs.)	Probability	Cash flow (Rs.)	Probability
2000	0.1	2000	0.2	2000	0.3
4000	0.2	4000	0.3	4000	0.4
6000	0.3	6000	0.4	6000	0.2
8000	0.4	8000	0.1	8000	0.1

Calculate the expected net present value of the project using 10% discount rate if the initial investment of the project is Rs. 10000.

OR

Que.2(A) A company is considering a project in which investment in fixed assets would be Rs. 50 Lakhs and investment in current assets would be Rs. 20 lakhs. its useful life is estimated at 5 years during which returns would be earned at equal rate and at the end of which the scrap value will be Rs .5 lakh. The estimates of its income before depreciation and taxes will be as under: (10)

Actual Income (In lakhs) Rs.	Probability
5	0.1
10	0.2
20	0.5
30	0.1
40	0.1

Tax rate is 50%. The minimum rate of return is 12%. From the table it is found that the present value of Rs. 1 for 10 years at 12% rate of discount would be Rs. 5.670 and its present value at the end of 10th year would be 0.322. would you recommend this proposal?

Que.2(B) A company is considering a proposal to buy one machine out of the two. An investment of Rs. 50000 is required in each machine and useful life of each machine is estimated at 4 years. the vendors of these machines have given a guarantee to purchase these machines at Rs. 5000 each at the end of their useful life. The company uses certainty equivalent coefficient to evaluate the risky projects. The risk adjusted rate of discount is 16% while the risk less discount rate is 10%. (10)

Year	Machine A		Machine B	
	Cash flow	CE	Cash Flow	CE
1	30000	0.8	18000	0.9
2	30000	0.7	36000	0.8
3	30000	0.6	24000	0.7
4	30000	0.5	32000	0.4

Which machine should be purchased?

Que.3 A vendor sold magazine. Following is the assumptions for probability of particular magazine. (15)

Demand of magazine	1	2	3	4
Probability	0.40	0.30	0.20	0.10

Magazine is sold at Rs. 7. Cost price of which is Rs. 6. If the magazine remains unsold then he can return it at Rs. 5. How many magazines he has to purchase to earn maximum profit.

OR

Que.3 Anshuman is a bank manager. he has two options. He is confused in taking decision. Give him advice to choose an adequate option.

Option 1: To grant a loan worth Rs. 15000 at an annual rate of 15% to a company.

Option 2: To invest in a security return 9% interest (annually) on Rs. 15000.

The past records indicate that out of the total customers who seek loan from the bank only 8% does not repay the loan.

Que.4 What is social cost benefit analysis? Explain the process of social cost benefit analysis. (15)

OR

Que.4 Describe the concept of social responsibility accounting in detail.

****